Introduction of Work and Street Children's Database (1923-2011): Addressing and Solutions to Children's Social Damages and Problems

Khosro Salehi[1]

Abstract

The existence of social problems in every society puts children at greater risk than others and damages their health and well-being. In our country, children are facing with various problems and this problems comes from different reasons (economic, social, cultural, etc.). Street children and children who are vulnerable to harm, mainly for economic reasons, who work on the streets and, in fact, spend most of their time in unsafe and risky streets and, as a result, are more exposed to these children, especially girls. There are various risks. Understanding the status, problems and harm of these children, gathering statistics, information and resources about them, getting acquainted with the causes and factors causing these injuries and increasing them, is the first step in helping these children and trying to make the necessary changes in their lives. It means to benefit from their rights. The lack of information and their distribution in relation to children exposed to harm in general and working and street children are in particular a barrier to planning and organizing activities to relieve them of harm. Designing a database of street children and children can be promising in this field, and it is necessary to transfer it through the database to future generations.

Keywords

Information Bank, Children's Social Damage, Children's Work and Street

1. Ph.D. Student of Public Law, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: boloren125@yahoo.com

Original Article Received: 20 Febuary 2019 Accepted: 5 May 2019

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

Please cite this article as: Salehi KH. Introduction of Work and Street Children's Database (1923-2011): Addressing and Solutions to Children's Social Damages and Problems. Child Rights J 2019; 1(1): 111-125.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

معرفی بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان (۱۳۹۰-۱۳۰۲): راه برنامه‌ریزی و برون‌رفت از آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی کودکان

خسرو صالحی[۱]

چکیده

وجود آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی در هر جامعه، کودکان را بیشتر از گروه‌های دیگر در معرض خطر قرار می‌دهد و به رشد و سلامت آنان آسیب می‌رساند. در کشور ما نیز، کودکان به دلایل مختلف (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...) با آسیب‌ها و مشکلات متعددی رو به رو هستند. کودکان کار و خیابان از جمله کودکان در معرض آسیب هستند که عمدتاً به دلایل اقتصادی، در خیابان‌ها به کار می‌پردازند و در واقع بیشترین وقت خود را در محیط‌های ناامن و پرمخاطره خیابان می‌گذرانند و در نتیجه، این کودکان، به ویژه دختران، بیشتر در معرض خطرات گوناگون قرار می‌گیرند. شناخت وضعیت، مشکلات و آسیب‌های این کودکان، گردآوری آمار، اطلاعات و منابع گوناگون در مورد آنان، آشنایی با علل و عوامل ایجادکننده این آسیب‌ها و افزایش آن‌ها، اولین گام در راه کمک‌رسانی به این کودکان و تلاش برای ایجاد تغییرات لازم در زندگی آنان به منظور بهره‌مندی از حقوقشان است. کمبود اطلاعات و پراکندگی آن‌ها در ارتباط با کودکان در معرض آسیب به طور عام و کودکان کار و خیابان به طور خاص از جمله موانعی می‌باشد که در راه برنامه‌ریزی و ساماندهی فعالیت‌های لازم برای رهایی آن‌ها از شرایط آسیب وجود دارد. طراحی بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان می‌تواند در این زمینه، راه‌گشا باشد و انتقال آن از طریق بانک اطلاعات به نسل‌های آینده ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی

بانک اطلاعاتی، آسیب‌های اجتماعی کودکان، کودکان کار و خیابان

---

۱. دانشجوی دکترای حقوق عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: boloren125@yahoo.com

نوع مقاله: پژوهشی **تاریخ دریافت مقاله:** ۱۳۹۷/۱۲/۱ **تاریخ پذیرش مقاله:** ۱۳۹۸/۲/۱۵

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

مقدمه

پیشرفت سریع علم کامپیوتر و کاربرد وسیعی که این تکنولوژی در کلیه امور زندگی بشر دارد. از یکسو و حجم زیاد اطلاعات و نیاز بشر به سرع، دقت و انسجام اطلاعات از سوی دیگر، موجب شد تا بانک‌های اطلاعاتی به عنوان یکی از نیازهای مهم و اساسی جامعه بشری مطرح شوند. بانک‌های اطلاعاتی با ساختار خاص خود، ذخیره اطلاعات را به راحتی ممکن می‌کنند و کاربران نیز به سهولت به اطلاعات دسترسی می‌یابند. با گسترش علوم و توسعه دانش بشری و پیدایش تخصص‌های مختلف در حوزه‌های گوناگون علمی، امروزه نیازهای اطلاعاتی مراجعه کنندگان به کتابخانه‌ها و به خصوص بخش مرجع کتابخانه‌ها نیز افزایش یافته است و اساساً کتابدارهای مرجع نمی‌تواند تنها به منابع چاپی موجود در بخش مرجع کتابخانه اکتفا کنند، بلکه باید فراتر از مجموعه مرجع کتابخانه عمل کنند و اطلاعات مورد نیاز مراجعه‌کنندگان را تهیه نمایند و در دسترس آن‌ها قرار دهند.

در این کتاب و بانک اطلاعاتی اینترنتی، باتوجه به اهمیت منابع الکترونیکی و بانک‌های اطلاعاتی و نقشی که این منابع، در بازیابی سریع ودقیق اطلاعات دارند، به ایجاد یک بانک اطلاعات در مورد کودکان در معرض خطر و کودکان کار و خیابان احساس نیاز شد، با همین رویکرد بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان با هدف جمع‌آوری و ساماندهی اطلاعات و اطلاع‌رسانی گسترده برای سازمان‌های دولتی و غیر دولتی، در سال ۱۳۸۴ با همیاری و همکاری شورای کتاب کودک و شبکه یاری کودکان کار و خیابان در مؤسسه تاک سرزمین من (توانمندسازی انجمن‌های کودکان کار و خیابان) به اجرا درآمد.

اهداف بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان

۱ـ کمک به شناخت وضعیت، مسائل و مشکلات کودکان کار و خیابان.

۲ـ کمک به توانمندسازی کودکان کار و خیابان و کاهش مشکلات آنان.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

۳ـ کمک به توانمندسازی سازمان‌های دولتی و غیر دولتی در زمینه برنامه‌ریزی، ساماندهی و حمایت از کودکان کار و خیابان.

۴ـ تسهیل جریان اطلاع‌رسانی به سازمان‌های مرتبط از طریق دسترسی آسان و سریع به منابع موجود در ارتباط با کودکان کار و خیابان با استفاده از وب‌سایت مربوط.

۵ـ ایجاد هماهنگی و جلوگیری از دوباره‌کاری در گردآوری، ذخیره و پردازش اطلاعات توسط پژوهشگران، سازمان‌های دولتی، غیر دولتی و... .

۶ـ کمک به انجام فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و حمایتی با مشخص‌کردن کمبودها، چالش‌ها و خلأهای موجود در ارتباط با کودکان کار و خیابان.

۷ـ ارائه خدمات مشاوره‌ای و آموزشی به سازمان‌های دولتی، غیر دولتی، پژوهشگران و افراد فعال در حوزه کودکان کار و خیابان و پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی آنان در این زمینه.

۸ـ کمک به تقویت نظام‌گزارش‌دهی مکتوب و مستندسازی فعالیت‌ها در ارتباط با کودکان کار و خیابان.

۹ـ کمک به تقویت نظام پایش و ارزشیابی فعالیت‌های انجام‌شده توسط سازمان‌های دولتی، غیر دولتی در ارتباط با کودکان کار و خیابان.

گروه‌های هدف (بهره‌گیران بانک اطلاعات)

۱ـ کودکان: ایجاد بانک اطلاعات برای همه کودکان آسیب‌دیده یا در معرض آسیب ضرورت دارد. آن‌ها را می‌توان به گروه‌های زیر طبقه‌بندی کرد:

ـ کودکان در شرایط اضطرار که شامل کودکان درگیرجنگ، بلایای طبیعی، مهاجرت و... می‌باشد.

ـ کودکان در شرایط تبعیض که تمام اَشکال تبعیض جنسی، نژادی، قومی، ملی و... را شامل می‌شود.

ـ کودکان در شرایط استثمار که کودکان کار، در اَشکال مختلف را نشان می‌دهد.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

ـ کودکان در شرایط بدرفتاری که شامل آزار کودکان در همه اشکال آن (جسمی، روانی، جنسی، سوءاستفاده و بی‌توجهی) می‌شود.

ـ کودکان معارض با قانون که به انجام تخلف و اقدامات مغایر با قانون پرداخته‌اند.

از آنجا که ایجاد بانک اطلاعات برای همه گروه‌های مورد نظر مستلزم وقت و بودجه گسترده‌ای است در این طرح، ایجاد بانک اطلاعات در مورد کودکان کار و خیابان که با شرایط دشوارتری رو به رو هستند، مورد توجه بیشتر می‌باشد، اما در ارتباط با سایر گروهای آسیب‌پذیر کودکان نیز، اطلاعاتی جمع‌آوری شده است.

۲ـ سازمان‌ها و نهادهای قانونگذار: علاوه بر کودکان که به صورت غیر مستقیم از بانک اطلاعات استفاده می‌برند، طیف گسترده‌ای از سازمان‌ها به شرح زیر از آن بهره می‌گیرند. سازمان‌ها و نهادهای دولتی که در ارتباط با کودکان کار و خیابان هستند: مجلس، وزارت رفاه، وزارت کشور، سازمان بهزیستی کشور، شهرداری، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت و درمان و... .

۳ـ سازمان‌های غیر دولتی که دارای مراکز حمایتی از کودکان کار و خیابان در ایران و تهران و حومه هستند.

۴ـ سازمان‌های غیر دولتی که فعالیت‌های حمایتی، آموزشی و پژوهشی در ارتباط با کودکان کار و خیابان انجام می‌دهند.

۵ـ دانشگاه‌ها، مراکز علمی و پژوهشی (اساتید، دانشجویان، پژوهشگران و...).

روش طراحی بانک اطلاعات

بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان، طراحی سیستمی است که به هماهنگ‌سازی، سازماندهی و مبادله اطلاعات در ارتباط با کودکان کار و خیابان می‌پردازد.

ـ توجه به وب‌سایت این بانک اطلاعات، بهره‌گیران می‌توانند علاوه بر استفاده از یک فناوری مناسب در امر بازیابی اطلاعات، فارغ از محدودیت‌های زمانی و مکانی با سهولت و سرعت، اطلاعات مورد نیاز خود را دریافت نمایند.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

ـ قابلیت‌های وب‌سایت بانک اطلاعات، شامل جستجو، به روزرسانی، چندرسانه‌ای و... می‌باشد.

ـ به منظور مستندسازی مطالب و منابع، کلیه اسناد و منابع به صورت کتاب چاپ شده است و در اختیار سازمان‌های مربوط قرار خواهدگرفت.

ـ طراحی سیستم برای ذخیره، بازیابی و اشاعه اطلاعات و طراحی سیستم تحت وب (سخت‌افزار و نرم‌افزار) با ورودی‌ها و خروجی‌های استاندارد، انجام شده است.

ـ پیاده‌سازی، گردآوری، ذخیره، پردازش اطلاعات و روزآمدسازی آن بر اساس استانداردهای بین‌المللی کتاب‌شناختی و آرشیو قواعد فهرستنویسی (AACR)، استاندارد بین‌المللی کتاب‌نامه‌نویسی (ISBD) و فهرست جهانی قابل خواندن با ماشین (مارک جهانی) (UNMARC21) و تهیه راهنما، انجام شد.

بانک اطلاعات به نحوی طراحی شده است که جستجوگران با مراجعه مستقیم به آن بتوانند اطلاعات توصیفی و چکیده مطالب مورد نیاز خود را دریافت کنند و در بیشتر موارد، بنا بر ضرورت و با حفظ حق مؤلف، از اسناد و مدارک کپی‌برداری نمایند. با توجه به وب‌سایت این پایگاه اطلاعات، بهره‌گیران می‌توانند علاوه بر استفاده از یک فناوری مناسب در امر بازیابی اطلاعات، فارغ از محدودیت‌های زمانی و مکانی، با سهولت و سرعت، اطلاعات مورد نیازشان را دریافت نمایند.

قابلیت‌های وب‌سایت بانک اطلاعاتی کودکان کار و خیابان شامل موارد ذیل می‌شود:

جستجو، دسترسی یک‌جا به اطلاعات گسترده و متنوع، دستیابی به اطلاعات درست و مستند در هر زمان و مکان، بازیابی‌اطلاعات به شکل روشمند و آسان برای همه مخاطبان با توانمندی‌های متفاوت و به روزرسانی‌اطلاعات.

مبدأ ورودی اطلاعات

به دلیل حجم مطالب و توجه جامعه به کودکان آسیب‌پذیر در رسانه‌ها، نشریات، کتب و آثار علمی و فرهنگی و ادبی، مبدأ ورودی اطلاعات از سال ۱۳۰۲ تا ۱۳۹۰ در

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

نظر گرفته شده است. طی این سال‌ها، اسناد و مدارک علمی در حوزه کودکان کار و خیابان تا حد امکان مورد بررسی قرار گرفت؛ تعدادی از مدارک موجود که در حیطه زمانی مورد نظر قرار نمی‌گرفتند، به دلیل اهمیت موضوع در مجموعه گنجانده شده است. مدارک علمی پایگاه‌های بانک اطلاعات عبارتند از: مقالات، پژوهش‌ها، کتاب‌ها، گزارش‌ها، پایان‌نامه‌ها، نشست‌ها، فیلم و عکس، قوانین و مقررات، مراکز دولتی و غیر دولتی، انجمن‌های داخلی و خارجی.

پژوهشگران با بررسی مطالب و مدارک داخلی و خارجی، بیش از ۱۹۲۶ مدرک از بخش‌ها و مراکز مختلف، در ارتباط با کودکان کار و خیابان گردآوری و اطلاعات هر بخش را در کاربرگ خاص خود، وارد کردند.

نرم‌افزار بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان

برنامه بانک اطلاعاتی کودکان کار و خیابان از سه بخش Data Base و Windows Based Application و Web Based Application تشکیل و توسط تیم متشکل از همکاران کتابدار، طراح سیستم و برنامه‌نویس کامپیوتر، در سه قسمت، تحلیل، طراحی و پیاده‌سازی شده است: بانک اطلاع‌رسانی کودکان کار و خیابان با بیش از ۱۹۲۶ مدرک به منظور پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی طیف وسیع کاربران فعال حوزه کودکان کار و خیابان کشور، در شبکه جهانی اینترنت طراحی شده و آماده بهره‌برداری است.

این بانک اطلاعاتی شامل ۹ مجموعه مختلف است که هر کدام از این مجموعه‌ها شامل زیرمجموعه‌هایی می‌باشد و در وب‌سایت پایگاه اطلاعات کودکان کار وخیابان با آدرس‌های اینترنتی زیر قابل دسترس است:

http://www.TAkchildren.com
http://www.tak.blueco.ir

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

تقسیم‌بندی، بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان

بانک اطلاعاتی، شامل ۹ مجموعه مختلف از اطلاعات است که هر کدام از این مجموعه‌ها شامل زیرمجموعه‌هایی می‌باشد که علاوه بر وب‌سایت پایگاه اطلاعات کودکان کار و خیابان با آدرس اینترنتی بالا قابل دسترس است. همچنین به صورت سی‌دی قابل نصب در کامپیوتر در دست تهیه می‌باشد.

پایگاه‌های بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان عباتند از:

کتاب‌ها: با ۱۶۴ عنوان، از مجموع کتاب‌های فارسی و لاتینی که درباره کودکان کار و خیابان نوشته شده، سعی بر این بوده است تا در هر رکورد، علاوه بر اطلاعات توصیفی کتاب، توضیحاتی از محتوای کتاب (فهرست مندرجات، سرفصل‌ها و چکیده کتاب) نیز در این پایگاه اطلاعاتی گنجانده شود.

گزارش‌ها: با ۱۳۸عنوان، این پایگاه شامل گزارش‌های رسمی و سازمانی است که توسط سازمان‌ها یا نهادهای رسمی داخلی و خارجی منتشر شده‌اند. اطلاعات هر گزارش شامل عنوان، نویسنده، مترجم، ناشر، تاریخ انتشار، محل نشر، صفحه شمار و چکیده می‌باشد.

پایان‌نامه‌ها: با۷۰عنوان، پایگاه پایان‌نامه‌ها شامل بسیاری از پایان‌نامه‌های دانشگاه‌های مهم کشور با موضوع کودکان در معرض آسیب و آسیب‌دیده و مخصوصاً کودکان کار و خیابان در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری می‌باشد. اطلاعات هر پایان‌نامه شامل عنوان، نویسنده، تاریخ نگارش، رشته و مقطع تحصیلی، استاد راهنما، استاد مشاور، نام دانشگاه و دانشکده و چکیده پایان‌نامه است.

فیلم: با ۷۵ عنوان، این قسمت شامل فیلم‌های تولیدشده در ایران و جهان است. اطلاعات هر فیلم عبارت است از: عنوان فیلم، کارگردان، تهیه‌کننده، محقق، فیلمنامه‌نویس، بازیگر، فیلم‌بردار، صدابردار، محل تولید، تاریخ تولید، قطع فیلم: ۱۶ میلی‌متری، ۳۵ میلی‌متری، ویدیویی، بتاکم، DVD-VCD سیاه و سفید، توضیحات، نوع فیلم: داستانی، مستند، ترکیبی، چکیده و سایر موارد که در بانک اطلاعات موجود می‌باشد.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

عکس: با ۱۴عنوان، این بخش شامل مجموعه عکس‌هایی با محوریت کودکان در معرض خطر و خصوصاً کودکان کار و خیابان است. اطلاعات ارائه‌شده برای هر مجموعه عکس شامل: عنوان، عکاس، تاریخ عکاسی، محل عکس، نوع عکس و قطع آن می‌باشد.

نشست‌های تخصصی: با ۳۹ عنوان، این پایگاه، مجموعه نشست‌ها، سمینارها، همایش‌ها و کارگاه‌های برگزارشده در کشور با موضوع کودکان کار و خیابان و کودکان در معرض آسیب و آسیب‌دیده می‌باشد. اطلاعات هر نشست شامل این موارد است: نام نشست، دبیر علمی، دبیر اجرایی، محل و تاریخ اجرا، محورهای مورد بررسی، سخنرانان و برگزارکنندگان. مقالات ارائه‌شده در هر یک از نشست‌ها و همایش‌ها در پایگاه مقالات بانک اطلاعات موجود می‌باشد.

مقاله و پژوهش: با ۱۱۵۳عنوان، این پایگاه عمدتاً مقالات فارسی و لاتین و شعر در نشریات علمی و اطلاع‌رسانی که در حوزه اجتماعی منتشر شده است را با محوریت (کودکان کار و خیابان) دربر می‌گیرد. در گزینش مقاله، موضوع آن مد نظر قرار گرفته و اطلاعات کتاب‌شناختی هر مقاله به همراه چکیده آن در پایگاه اطلاعات آمده است. در مواردی که مقاله ارائه‌شده فاقد چکیده یا خلاصه بوده است، با همکاری کارشناسان، خلاصه‌ای از مقاله نوشته شده و نام تهیه کننده آن ذکر شده است. هر رکورد شامل عنوان، نویسنده، مترجم، عنوان نشریه، تاریخ انتشار، صفحه‌شمار و چکیده می‌باشد.

پژوهش‌ها در بخش مقاله‌ها وارد پایگاه اطلاعات شده است. در پایگاه اطلاعات کودکان کار و خیابان، در پایگاه مقاله و پژوهش، مقالاتی که به صورت پژوهش می‌باشند، با علامت ❋ مشخص شده که در پاورقی نیز به آن اشاره شده است.

شایان ذکر است، در بسیاری از موارد به دلیل این‌که مطالب ارائه شده در پایگاه‌های بانک از سازمان‌ها و مراکز مختلف جمع‌آوری شده‌اند و دسترسی به آن‌ها مشکل و وقت‌گیر و در بعضی موارد غیر ممکن است، جهت رفاه کاربران و مخاطبان منابع ـ برای بازیابی سریع‌تر اطلاعات، چکیده‌ها از حد استاندارد چکیده‌نویسی بیشتر می‌باشد.

انجمن‌های‌مردمی: این پایگاه شامل انجمن‌ها، نهادها و سازمان‌های غیر دولتی (NGO) در ایران و جهان می‌باشد که در حوزه مشکلات اجتماعی و حمایتی کودکان

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

کار و خیابان فعالیت و تلاش می‌کنند. مشخصات انجمن‌ها با سال تأسیس، اهداف و آدرس و تلفن آن‌ها ذکر شده است.

قوانین و مقررات: این پایگاه اطلاعاتی بسیاری از قوانین، مقررات، لوایح و آیین‌نامه‌های داخلی که از سال ۱۳۰۲ با اولین قانون منع‌کار کودک توسط والی کرمان آمده، موجود است، پیمان‌نامه حقوق کودک، مقاوله‌نامه‌ها و بسیاری از پیش‌نویس‌های قوانین را که به منظور جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی کودکان و حمایت از کودکان آسیب‌دیده اجتماعی و در معرض خطر وضع شده‌اند، دربر می‌گیرد و به صورت پیوست در پایگاه اطلاعات گنجانده شده است. امیدواریم این بخش از پایگاه اطلاعات با همیاری حقوقدانان در آینده تکمیل‌شود.

❋ **نرم‌افزار بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان:** بانک اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار Visual Studio Net 2010 و زبان برنامه‌نویسی C# بر روی Net Framework 4 نوشته شده است. همچنین دیتابیس این مجموعه که علاوه بر نرم‌افزار بر روی سایت هم استفاده شده است، توسط MS SQL Server 2005 طراحی و پیاده‌سازی شده است که در آن امکان ثبت و ذخیره تمام اطلاعات کاربرگ‌ها وجود دارد. این برنامه، به منظور نصب در شبکه داخلی مؤسسه و ثبت اطلاعات کاربرگ‌ها می‌باشد که از طریق اطلاعات تکمیل‌شده در دوره‌های زمانی خاص، بانک اطلاعات در سایت اینترنتی UPLOAD و به روز می‌شود.

راهنمای جستجو در بانک اطلاعات اطلاعات کودکان کار و خیابان

جستجو در این پایگاه اطلاعات به ۴ روش امکان‌پذیر است:

۱ـ جستجو بر حسب توصیف‌گر؛

۲ـ جستجو بر حسب شماره مدرک؛

۳ـ جستجوی ساده؛

۴ـ جستجوی پیشرفته.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

در جستجو بر حسب توصیف‌گر، یک جعبه متنی (Text Box) برای واردکردن واژه کلیدی در نظر گرفته شده است. با تایپ واژه کلیدی در آن و انتخاب پایگاه مورد نظر (مقاله، کتاب، پایان‌نامه...) و کلیک روی گزینه جستجو، می‌توانید در کل آن پایگاه، جستجو انجام دهید. در جستجو بر حسب شماره مدرک، شماره مدرک مورد نظر را در جای خود نوشته و روی پایگاه مورد نظر کلیک کرده و گزینه جستجو را انتخاب می‌کنید. جستجوی ساده: این جستجو به ۳ شکل امکان‌پذیر است: ۱ـ پدیدآور؛ ۲ـ عنوان؛ ۳ـ توصیف‌گر. با مشخص‌کردن هر کدام از این موارد یا همه آن‌ها و انتخاب یکی از پایگاه‌ها یا همه گزینه‌ها (شامل جستجوی تمام پایگاه‌ها می‌شود) با کلیک روی گزینه جستجو، مطالب مورد نیاز خود را پیدا خواهید کرد. جستجوی پیشرفته: این قسمت شامل دو جستجوگر است: جستجوگر ۱ دارای «و» و «یا» می‌باشد. با مشخص‌کردن این قسمت‌ها، دو گزینه وجود دارد (کاربرگ ۱ و کاربرگ ۲) که در آن‌ها تمام پایگاه‌های اطلاعاتی و «همه گزینه‌ها» آمده است. با انتخاب آن‌ها و کلیک روی کلمه جستجو به مطالب مورد نیاز خود دست پیدا می‌کنید.

برونداد بانک اطلاعات

گردآوری، سازماندهی و ذخیره اطلاعات مدارک و مستندات مراکز، کتابخانه‌ها، سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، شامل موارد زیر است:

ـ ایجاد بانک اطلاعاتی منابع کودکان کار و خیابان در سطح کشور.

ـ امکان بهره‌برداری از نتایج تحقیقات و پژوهش‌ها.

ـ امکان ارزیابی و جمع‌بندی کلی در زمینه‌های موضوعی و تخصصی مطالب به دست‌آمده.

ـ ممانعت از دوباره‌کاری و تکرار موضوعات.

ـ ایجاد سهولت در برنامه‌ریزی‌های کشوری و جوامع محلی.

ـ ارائه اطلاعات از طریق بانک اطلاعاتی: دیسک نوری و اینترنت.

ـ انتشار کتاب و CD (فارسی) مطالب برای سازمان‌ها و مراکز غیر دولتی.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

مشکلات و موانع تحقیق

امروزه جوامعی می‌توانند خود را با سیر تحولات سریع علوم تطبیق دهند و از این راه به پیشرفت نائل شوند که تحقیق در آن جوامع نهادینه شده است. بدون شک پیش‌نیاز انجام تحقیقات کاربردی در هر جامعه، تربیت افرادی است که قدرت شناخت مشکلات و طرح سؤال و تجزیه و تحلیل را داشته باشند. اساساً عوامل مثبت و منفی در حیات علمی و تحقیقی کشور بسیار مؤثر هستند. برنامه‌ریزان و کسانی که با مسائل اجتماعی و مشکلات رو در روی مملکت در ارتباط می‌باشند، باید با هموارکردن مسیر تحقیق، آن را در کشور رواج دهند.

مشکلات تحقیق در حوزه آسیب‌های اجتماعی

متأسفانه در بانک اطلاعات و مطالب ارائه‌شده با توجه به اهمیت تحقیق و مسائل اولیه گردآوری آماری از منابع و تحقیقات انجام یافته، نتوانستیم به منبع و مرجع پژوهشی قابل توجهی درحوزه آسیب‌ها (کودکان کار و خیابان) دسترسی داشته باشیم. همچنین باتوجه به اهمیت و گستردگی موضوع، نیاز به همکاری بسیاری از سازمان‌های دولتی در روند کار احساس شد، ولی بسیاری از آن‌ها به دلایل گوناگون همکاریشان در این زمینه بسیار ضعیف و در حد یک مشاوره تلفنی بود. این‌گونه برخوردهای غیر مسؤولانه، نه‌تنها شرایط مناسب برای تحقیق را از بین برده، بلکه انگیزه تحقیق را هم، از جامعه گرفته است. در نتیجه، این معضل باعث صرف وقت و تحمیل هزینه‌های زیادی به گروه طراح و تهیه بانک اطلاعات شد. با وجود این، امیدواریم در آینده، مشکلات تحقیق در حوزه آسیب‌ها در ایران مورد تصحیح و بازنگری قرار بگیرد.

مشکلات نیروی انسانی

مشکلات تحقیق در حوزه آسیب‌های اجتماعی و جذب‌نشدن نیروهای جوان و اندیشمند به تحقیق، زمینه‌ساز این مسائل شده‌است: کمبود تعداد محققان، سهل‌انگاری

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

و کم‌کاری در ابداع و تولید دانش، تحمل‌نکردن مشکلات برای نیل به نتیجه تحقیق، سطح نازل دانش روز در میان محققان و پژوهشگران، ضعف جایگاه معنوی و اجتماعی محققان و... آنچه بیش از هر چیزی ضرورت آن احساس می‌شود و در روزگار ما در حکم کیمیاست، وجود محققان و پژوهشگران و افرادی فرهیخته، درد آشنا و آگاه به جایگاه پژوهش در حوزه آسیب‌های اجتماعی است.

مشکلات مالی

وجود عوامل نامناسب اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و عدم مدیریت پژوهش در سازمان‌ها و نهادها مانع رشد تحقیقات در کشور ما شده‌است. به دلیل همین عوامل، زمینه مساعدی برای پیشبرد برنامه‌های تحقیقاتی و پژوهشی به خصوص در موضوعات اجتماعی در ایران وجود ندارد و بر اثر تداوم این عوامل، کشور ما از کمبود شدید محقق کارآمد و فقدان سرمایه‌گذاری در امر پژوهش و تحقیقات رنج می‌برد. ایران برخلاف بعضی از کشورها، منابع مالی زیادی در اختیار دارد که می‌تواند در امر تحقیق سرمایه‌گذاری کند، اما سهم ما از تحقیقات در جهان علم و دانش بسیار ناچیز است.

عوامل اجرایی و نهادها کمک یاری‌رسان در شکل‌گیری بانک اطلاعات کودکان کار و خیابان

ـ اعضای مشاوره علمی و همیاران در گردآوری منابع بانک اطلاعات.

ـ گروه فنی و همیاران در طراحی و ساخت نرم‌افزار و وب‌سایت پایگاه اطلاعات.

ـ سازمان‌ها غیر دولتی و سازمان‌های دولتی.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]

References

1. Look at the status of street children in Iran, the causes and factors, prostitution, street children and teens, proceeding of the Second National Conference on Social Injury in Iran. Tehran: Agah; 2002.

2. Social Injury Database System, Ministry of Co-operation. Labor and Social Welfare; 2011.

3. Shambayati H. Delinquency of children and adolescents. Majid Pub; 2004.

4. Looking at the status of street children in Iran and its causes and factors. Tehran: Faculty of Welfare and Rehabilitation Sciences; 2002.

5. http://www.iranwomen.org.

6. http://www.profam.org.

7. http://www.abrarnews.com.

8. http://www.aftabnews.ir.

9. http://www.archives.cnn.com.

10. http://www.behzisti.ir.

11. http://www.childrightscampaign.org.

12. http://www.childrightscampaign.org.

13. http://www.hamshahrionline.ir.

14. http://www.hawzah.net.

15. http://www.irib.ir.

16. http://www.irna.ir; http://www.irsprc.org.

[Downloaded from childrightsjournal.ir on 2026-11-17]